

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Verdiepte Ligging Vaesrade

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

11 februari 2014 / rapportnummer 2807-59

1. Voorlopig oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De provincie Limburg heeft een Ontwerp-Wijzigingsplan opgesteld voor de inpassing van de Buitenring Parkstad Limburg (BPL) bij Vaesrade. Doel van een (verder) verdiepte ligging van de weg bij Vaesrade is het verbeteren van de leefbaarheid. De effecten op geluid, landschap (visueel) en ontsluiting van het onderliggend wegennet moeten daarmee verminderen ten opzichte van het tracé zoals opgenomen in het Provinciaal inpassingsplan voor de BPL 2012 (hierna PIP BPL). De verdiepte ligging Vaesrade wordt mogelijk gemaakt op basis van een wijzigingsbevoegdheid die is opgenomen in het PIP BPL. Van deze wijzigingsbevoegdheid kan gebruik worden gemaakt nu de Raad van State de schorsing voor een aantal tracédelen van de BPL heeft opgeheven.¹

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'²) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is om een besluit te kunnen nemen over het wijzigingsplan voor de verdiepte ligging bij Vaesrade.

De vraag of de aanpassing van de BPL bij Vaesrade ten behoeve van de leefbaarheid gerechtvaardigd is ten opzichte van mogelijk negatieve effecten op één van Nederlands meest zeldzame habitattypen "Kalkmoeras" gelegen in het Natura 2000 gebied Geleenbeekdal, is het belangrijkste dilemma in het MER.

Een goed inzicht in de hydrologische situatie is van belang, omdat het beroep bij de Raad van State op het besluit over het PIP BPL, de hydrologie en de effecten op Natura 2000 onderwerp van discussie zijn geweest. De Raad van State heeft bij het besluit over het PIP BPL, geconcludeerd dat de beroepen op dit punt ongegrond waren en dat de provincie het plan kon vaststellen. De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) heeft wel kanttekeningen geplaatst bij de wijzigingsbevoegdheid tot een (extra) verdiepte ligging.

De Commissie constateerde tijdens de toetsing van het MER dat de beschrijving van de referentiesituatie, waartegen de effecten van de verdiepte ligging worden afgezet, niet navolgbaar was op basis van het MER. Voor een compleet inzicht in de referentie moet worden teruggerepen naar de eerder uitgevoerde MER-en en aanvullingen in het kader van het PIP BPL.

De Commissie heeft tijdens de toetsing van het MER een mondelinge en schriftelijke toelichting gekregen op de beschrijving van de referentiesituatie en de hydrologische effecten op het Geleenbeekdal.³ De Commissie heeft deze toelichting betrokken bij haar advies. Het oordeel van de Commissie en de belangrijkste punten uit de toelichting worden in hoofdstuk 2

¹ Informatie over de achtergrond van dit project, en verwijzing naar eerdere adviezen van de Commissie m.e.r. over de Buitenring Parkstad Limburg en uitspraken van de Raad van State is opgenomen in bijlage 1.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl

³ Zie bijlage 1

van dit advies nader toegelicht. De Commissie adviseert de toelichting openbaar te maken en te betrekken bij de besluitvorming.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel nader toe en geeft zij adviezen voor de vervolgbesluitvorming.

2.1 Beschrijving referentiesituatie

De Commissie is van oordeel dat in het MER de aanpassingen van het infrastructuurontwerp ten opzichte van de referentiesituatie, inclusief de autonome ontwikkeling van het PIP BPL, goed zijn beschreven. Daarbij valt op dat de (milieu-)effecten van de (extra) verdiepte ligging beperkt zijn en dat deze ook een beperkte verbetering opleveren voor de visuele kwaliteit en de ontsluiting van het langzame verkeer. Het PIP BPL is terecht als uitgangspunt voor de referentiesituatie genomen, omdat na het opheffen van de schorsing door de Raad van State gebruik kan worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid uit het PIP BPL voor het tracé bij Vaesrade.

De Commissie constateert dat het MER (als zelfstandig document) onvoldoende inzicht geeft in de effecten van de autonome ontwikkeling, de realisatie van het PIP BPL. Deze autonome ontwikkeling is wel globaal beschreven in het MER, maar voor meer inzicht in de milieueffecten, de optimalisaties in het ontwerp en de besluitvorming daarover moeten eerder uitgevoerde MER-en worden geraadpleegd. De schriftelijke toelichting geeft een overzichtelijk beeld van de verschillende besluiten, onderzoeken, m.e.r.-procedures, adviezen van de Commissie en uitspraken van de Raad van State die vanaf 2000 zijn gepasseerd. Dit vormt een (juridische en bestuurlijke) verantwoording van de gekozen referentie voor het voorliggende MER.

De Commissie heeft in 2008 het MER Buitenring en de aanvulling daarop getoetst en concludeerde toen dat de milieu-informatie voldoende was om een tracé te kiezen. Over de precieze uitvoering ontbrak destijds nog belangrijke informatie, vooral over de effecten op natuurgebieden. De aanvulling op het MER uit 2010, die onder andere ten grondslag heeft gelegen aan het PIP BPL heeft de Commissie niet getoetst.

De Commissie concludeert dat op basis van de toelichting en de eerder uitgevoerde MER-en uit 2008 en 2010 een beeld kan worden gevormd van de referentiesituatie. De alternatieven en varianten die in de verschillende onderzoeksrapporten (2008, 2010 en 2013) zijn beschreven zijn echter lastig met elkaar te vergelijken. Dit wordt veroorzaakt door het verschil in beoordelingskaders en de afbakening en daarmee de omvang van het studiegebied.

2.2 Hydrologie en effecten op Kathager Beemden en het Geleenbeekdal

De Commissie concludeert dat de hydrologische achtergrondstudies voldoende detail bieden om de vraag te beantwoorden of de verdiepte ligging bij Vaesrade leidt tot een significant

effect op het kalkmoeras van de Kathager Beemden. Deze conclusie wordt hierna nader toegelicht.

De Commissie oordeelt dat op basis van de onderzoeken in het MER, de Passende beoordeling en bijbehorende achtergrondstudies en de toelichting aantasting van natuurlijke kenmerken van het kalkmoeras in het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal en het beschermd natuurmonument Kathager Beemden als gevolg van gewijzigde grondwaterstroming, kan worden uitgesloten.

Grondwaterstroming

De hydrologische studies⁴ die ten grondslag liggen aan de effectvoorspelling van de verdiepte ligging van de weg ter hoogte Vaesrade, maken de grondwaterstroming in het studiegebied voldoende duidelijk. De vraag in de hydrologische studie is of een extra verdiepte ligging van de weg kan leiden tot een vermindering van de hoeveelheid water die infiltreert. Het effect van een verdieping is dat de taluds breder worden. Dat betekent dat een deel van de neerslag zal infiltreren en een deel naar de bermsloten zal afstromen. In het bijlage rapport (RoyalHaskoning/DHV,2014b)) is dit nader uitgewerkt. De conclusie dat de infiltratie afname relatief klein is, is op basis daarvan terecht.

Met het grondwater model is nagegaan wat het effect van de verminderde infiltratie is. Het voedingsgebied (intrekgebied genoemd in de studie) van de Kathager Beemden wordt door het ondoorlatende deel van de verdiepte weg verminderd met 2 hectare (3%), hetgeen echter leidt tot een aanpassing van de grenzen van het voedingsgebied en een minder grote afname van de kwel (bijv. slechts 1%). Deze afname van de kwel in de Kathager Beemden is zo klein dat die met het model niet is aangetoond.

De hydrologische studie (RoyalHaskoning/DHV ,2014a, p.15), concludeert: "...de aanwezigheid van één aaneengesloten ondiepe laag van de weg tot aan het brongebied met een hoge hydraulische weerstand (bruinkool laag) is zeker niet waarschijnlijk". Op basis daarvan wordt geconcludeerd dat de verdiepte ligging niet kan leiden tot beïnvloeding van eventueel afstromend water over ondiepe slecht doorlatende lagen, relevant voor hogere bronniveaus in het kalkmoeras.

De Commissie acht deze conclusie terecht. De weg zou alleen effect kunnen hebben als bij het graafwerk een bruinkoollaag wordt doorbroken, die verder rondom en tot aan het kalkmoeras overal aanwezig is. Dit laatste lijkt de Commissie onwaarschijnlijk.

⁴ Swierstra, W. en J. van Sijl (2012). Grondwatermodel Buitenring Parkstad. Detailmodel Geleenbeekdal en Kathager Beemden. RoyalHaskoningDHV.
DHV (2011). Verdiepte ligging Vaesrade. Rapportage ontwerp, omgeving en kosten. Par. 4.4 Grondwater.
RoyalHaskoning/DHV (2014a). Aanvullende notitie Buitenring Parkstad Limburg. 17 januari 2014
Wirdum, G.van (2011). Effecten van de Buitenring Parkstad Limburg op natuurwaarden. Deltares 1204873.000.
Stuurman, R. (2013). Inrichting grondwatermeetnet Kathagerbeemden. Deltares.
RoyalHaskoning/DHV (2014b) Onderzoek naar de effecten van het vergunningvoorschrift 1.a.4. voor het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal.
RoyalHaskoning/DHV (2014c). Meetdata grondwaterstijghoogtes BPL Vaesrade 2^e tranche, Provincie Limburg.
RoyalHaskoning/DHV (2014d). Boorbeschrijvingen (aanvullende meetnet en DIONO-loket langs de profiellijn A-A'.

Waterkwaliteit

Het Bijlagenrapport gaat in op chloride uit strooizout. Over chloride wordt beweerd: “....het is te verwachten dat de bijdrage van chloride van de BPL op 100 meter afstand van de weg in de achtergrondbelasting is opgegaan.” De Commissie merkt op dat daarbij wordt uitgegaan van een afnemende chloride-concentratie in relatie tot de afstand tot de weg. Dat de concentratie afneemt bij toenemende afstand tot de bron is een gevolg van dispersie waarbij de verontreiniging zich ook loodrecht op de stromingsrichting verspreidt en dus een steeds dieper deel van het grondwater beïnvloedt. Maar uiteindelijk kwelt (vrijwel) al dit grondwater in het gebied van de Kathager Beemden en het Geleenbeekdal. De Commissie merkt op dat een berekening van de geringe chloride-toename met waterbalansen (uit het grondwatermodel) en zoutbalansen hier logischer had geleken.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met de aandachtspunten en aanbevelingen in dit hoofdstuk een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Geluid

Op basis van het geluidsonderzoek concludeert de Commissie dat de ‘winst’ van de verdiepte ligging voor geluid beperkt is. Voor een aantal woningen wordt een zeer lage geluidsbelasting ten gevolge van de verdiepte weg vastgesteld. Bij de verdiepte ligging wordt de geluidsbelasting nog lager. De Commissie merkt daarnaast op dat een dergelijke lage geluidsbelasting, zoals gepresenteerd in het MER, in de praktijk veelal niet zal optreden aangezien andere wegen en andere geluidsbronnen bepalender zijn. De lagere geluidsbelasting zal dan ook in de praktijk niet als dusdanig worden beleefd.

De Commissie adviseert om bij het besluit een kaart met de 48 dB geluidscontour toe te voegen zodat inzichtelijk wordt welke woningen aan de grenswaarde van 48 dB voldoen. Er wordt hierdoor een beter inzicht gegeven welke verbetering de aanpassing bij Vaesrade daadwerkelijk oplevert.

3.2 Verkeersintensiteiten

Op pagina 90 van het MER is toegelicht dat de verkeersintensiteiten van de verdiepte ligging niet zullen wijzigen, omdat deze aanpassing geen aanleiding geeft voor een andere routekeuze. De Commissie merkt op dat het wel of niet aanleggen van de andere tracédelen van de BPL wel van invloed kan zijn op de verkeersintensiteiten bij Vaesrade. Een aantal delen van de BPL kunnen nog niet als autonome ontwikkeling worden beschouwd, omdat hierover nog een procedure bij de Raad van State aanhangig is. De Commissie concludeert dat het MER geen rekening houdt met een mogelijke wijziging of gedeeltelijke aanleg van de BPL en de gevolgen daarvan voor de verkeersintensiteiten.

Tijdens de mondelinge toelichting op het MER heeft de provincie aangegeven dat geen sprake zal zijn van een wijziging of gedeeltelijke aanleg van de BPL. Indien de BPL niet in zijn geheel zal worden aangelegd, zal ook het tracé bij Vaesrade niet worden aangelegd.

3.3 Natuurcompensatie

Op pagina 86 van het MER is aangegeven dat compensatiegronden die zijn aangewezen op basis van het PIP BPL onder het ruimtebeslag van de verdiepte ligging vallen. Voor deze compensatiegronden wordt een nieuwe locatie aangewezen in Schinnen in directe nabijheid van de ingreep.

De schriftelijke toelichting van de provincie maakt duidelijk dat de compensatiegronden die komen te vervallen als gevolg van de verdiepte ligging Vaesrade formeel gezien niet nodig zijn, omdat sprake is van een overcompensatie voor de BPL. Toch heeft de provincie nabij Schinnen 1,9 hectare vervangende compensatiegrond aangewezen en inmiddels in eigendom verworven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg

Besluit: wijzigen van het Provinciaal inpassingsplan via een wijzigingsbevoegdheid

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: inpassing van de weg in het landschap met als doel de verbetering van de leefbaarheid. De inpassing is een wijziging ten opzichte van het eerder vastgestelde plan, dat nog niet is uitgevoerd. De inpassing wordt geregeld via een wijzigingsbevoegdheid in het plan.

Bijzonderheden: De Commissie heeft eerder adviezen uitgebracht over de Buitenring Parkstad Limburg onder nummer projectnummer 1804.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 16 oktober 2013

ter inzage legging MER: 17 oktober 2013 tot en met 27 november 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 15 oktober 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 11 februari 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dr. F.H. Everts

dr. C.J. Hemker

ir. J.E.M. Lax

ing. J.J.A. van Leeuwen

drs. R. Meeuwssen (werkgroepsecretaris)

ir. J. van der Vlist (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Plan-MER Wijzigingsplan PIP buitenring Parkstad Limburg Verdiepte ligging Vaesrade, projectnr. 247364, 8 mei 2013;
- Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-m.e.r. Wijzigingsplan PIP Buitenring Parkstad Limburg Verdiepte ligging Vaesrade, projectnr. 248103, 2 november 2012;
- Nota Reacties Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER Verdiepte ligging Vaesrade definitief, 30 januari 2013;
- Regels Ontwerp wijzigingsplan Verdiepte ligging Vaesrade Provincie Limburg, Projectnummer 248103, 8 mei 2013;
- Toelichting Wijzigingsplan Verdiepte ligging Vaesrade Provincie Limburg, Projectnummer 248103, 8 mei 2013;
- Geonius – Verkennend bodemonderzoek voormalig stort Vaesrade, projectnummer: MH-110341.07, 9 oktober 2012;
- TerraIndex Boorprofielen, projectnummer: MH-110341.07, 30 augustus 2012;
- Deelrapport 6A Waterparagraaf behorende bij het inpassingsplan Buitenring Parkstad Limburg, 074730734:0.2, B01055.000119.0610, 8 oktober 2010;
- Deelrapport 6B Afwateringsplan behorende bij het inpassingsplan Buitenring Parkstad Limburg, 075135349:0.8, B01055.000119.0610, 8 oktober 2010;
- Grondwatermodel Buitenring Parkstad Limburg Detailmodel Geleenbeekdal en Kathagerbeemden, Definitief rapport, 9X4814.AO, 13 september 2012;
- Onderzoek naar de effecten van het vergunningvoorschrift 1.a.4 voor het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal, BC1994-100-100/N00001/905050/DenB, 14 februari 2013;
- Wijzigingsplan verdiepte ligging Vaesrade / PIP BPL 2012 Oplegnotitie Thema Water – Afwateringsplan, 248103.03, 8 mei 2013; Inpassingsplan Buitenring Parkstad Limburg– Deelrapport 8 Natuur 8b Passende beoordeling voor de Natura 2000-gebieden:- Brunssummerheide- Geleenbeekdal- Teverener Heide, projectnr. 0248475.00, revisie 05, 2012;
- Wijzigingsplan verdiepte ligging Vaesrade / PIP BPL 2012 Oplegnotitie thema Natuur – Passende beoordeling, 248103, 8 mei 2013;
- Rapport Akoestisch onderzoek Verdiepte ligging van de BPL ter hoogte van Vaesrade, projectnr. 248103 Definitief, 8 mei 2013;
- Vastgesteld inpassingsplan Buitenring Parkstad Limburg 2012, Provincie Limburg, Regels, Projectnummer 248103;
- Inpassingsplan Buitenring Parkstad Limburg 2012 projectnr. 0248103.00 definitief, 29 juni 2012;
- Verdiepte ligging Vaesrade Rapportage ontwerp, omgeving en kosten, dossier : BA3557-100-100, registratienummer : IS-MA20110164, april 2011;
- Uitspraak Raad van State 201207642/11/R1, Datum uitspraak: 4 september 2013;
- Deelrapport 1 Tracénota/MER aansluiting Nuth behorende bij het inpassingsplan Buitenring Parkstad Limburg, 8 oktober 2010;

- Bestuurlijke afwegingsnotitie voorkeursalternatief aansluiting Nuth, 4 juni 2010.
- plan-MER Verdiepte ligging Vaesrade aanvullende informatie Commissie voor de m.e.r., projectnr. 248103.0316, definitief 16 januari 2014;
- Hydrologische effecten van de Buitenring Parkstad Limburg en Verdiepte ligging Vaesrade op Natura 2000-gebied Geleenbeekdal Overzicht totstandkoming onderzoeksresultaten en conclusies, BC8846-100-100 definitief, 17 januari 2014;

De Commissie heeft kennis genomen van vier zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 4 december 2013 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Verdiepte Ligging Vaesrade

ISBN: 978-90-421-3876-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

